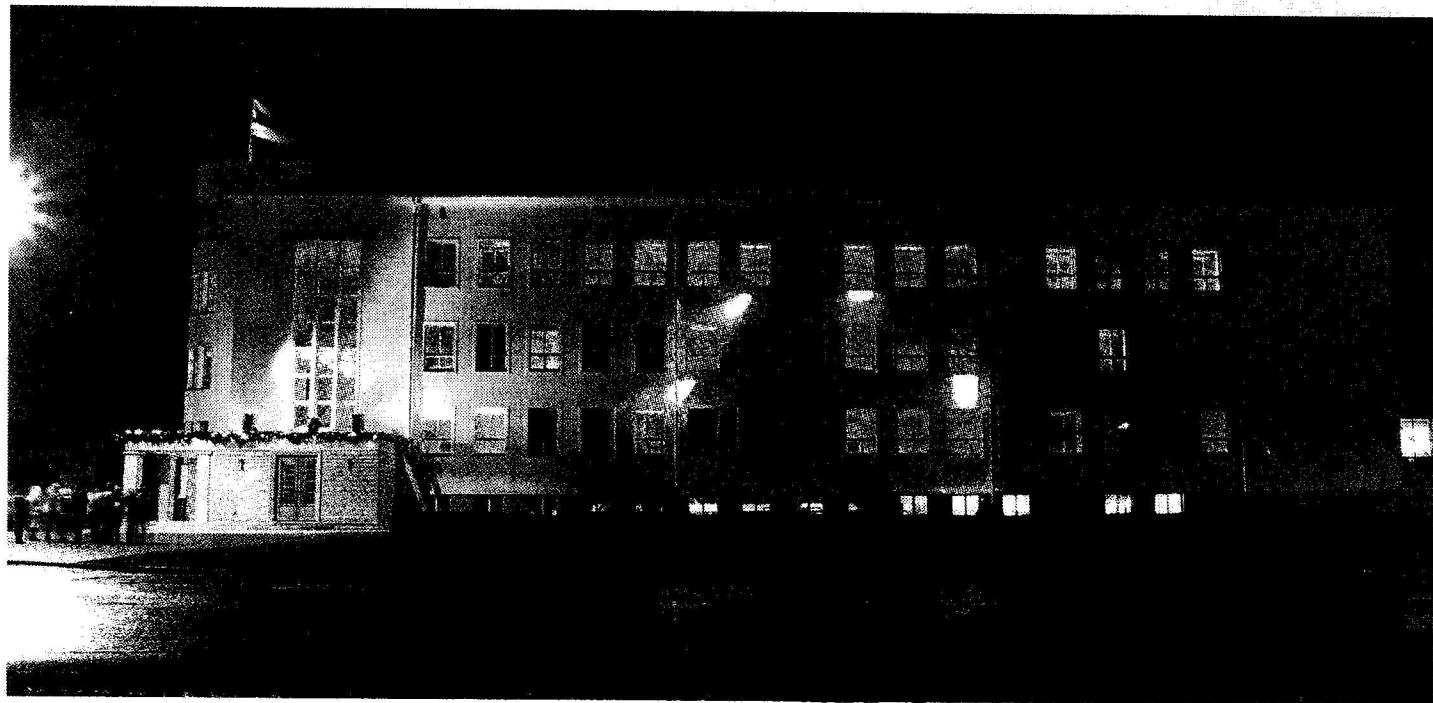

Moodne funkstiilis koolimaja tegi isegi Tallinnale silmad ette

Vana valge maja, millest kuulus Ott Arder on laulugi kirjutanud, sai valmis eile kolmveerandsada aastat tagasi. Täna õppurid tähistasid Alar Kotli funkstiilis tähteose sünnipäeva valgussõuga.

VALGUSSÕU

MEELIS MELBAUM

AARNE MÄE

arne.mae@ajaleht.ee

Eile õhtupimeduses muutus Eesti üheks ilusamaks koolihooneks peetav Rakvere gümnaasium eriti efektselt, kuigi oli juba valmimise ajal 75 aastat tagasi väga moodne ja ajast ees.

Selle maja projekti autori Alar Kotli töid palju uurinud arhitektuuriprofessor Mart Kalm rääkis, et tegemist on kõige ehedama funktsionalismi stiilinäitega, mis 1930ndate aastate arhitektuuris mõjus väga moodsalt.

“Jumal kui ilus on see trepikoda!” õhkas paeluva loengu pidanud akadeemik eile gümnaasiumiõpilastele esinedes.

“See ei saa olla üle mõistuse avangard, aga sa pead selle moodsa arhitektuuri inimesteni tooma,” sõnastas ta Kotli toona-

Vana valge maja siiski püsib, endiselt on selles majas kool. Keegi tänaseni vastab-küsib, numbreid nüüd on rohkem ajalool.

OTT ARDER

se ülesande. Kõige huvitavam osa selle hoone juures on kumer otsatorn, mis mõjub lausa määrgina, ehkki praktilist tähendust ei evi. Samas teeb selle otsas lehviv lipp Kotli muidu tundliku käekirja juures üldmulje veelgi võimsamaks.

Rakvere gümnaasiumihoone lõunapoolses fassaadis on klasisiruumide aknad, hoonel on lame katus, kuid selle otsas asuv

õpetajate korterite majoosa on kelpkatusega. Kuna hoone tiivad on 90kraadise nurga all, siis moodustub hubane sisehoov.

Kalmu sõnul oli tol ajal väga eriline, eriti väljaspool Tallinna, et võimla ehitati aulast eraldi, selle aja kohta lausa ulmelisena mõjusid aga võimla garderoobi juurde kuuluvad duširuumid.

Kooli vilistlasena pidas arhitekt Alar Kotli projekteerida kogu Virumaa keskusse kaasaegne ja tolle aja kohta omamoodi isegi luksuslik koolimaja lausa auasjaks.

“Hea siseplaneeringuga ruumistik, valgusküllased koridorid ja klassid, avar ja majesteetlik trepistik korruseid ühendamas ning uhke ja väga hea akustikaga aula, mida gümnaasistid hakkasid hellitavalt kutsuma kris-

tallpaleeks – see kõik on saanud kooliperele koduseks,” kõneles Rakvere gümnaasiumi direktor Aivar Part.

Ametlikult otsustati uue maja ehitamise küsimus Rakvere linnavolikogu pidulikul koosolekul Eesti vabariigi 15. aastapäeval, 24. veebruaril 1933. aastal ühehäälselt.

Läks veel üle viie aasta asjaajamisele, korraldamisele, rahastuse otsimisele, projekteerimisele ja ehitamisele, enne kui maja valmis sai.

Ning 1. novembril 1938 peeti uue koolimaja aulas aktus ja 27. novembril 1938 toimus uue koolimaja õnnistamise pidu paljude külaliste osavõtul.

Kooli 100. sünnipäevaks läinud aastal renoveeriti maja välisfassaad ja uuendati peatrepistik.

ALAR KOTLI

- Rakvere gümnaasiumi hoonet ehitati 1935–1938.
- Projekti autor Alar Kotli elas aastatel 1904–1963.
- Kotli sündis Väike-Maarjas kõstri pojana, lõpetas Rakvere gümnaasiumi 1922
- Kotli tuntuimad tööd on Tallinna laulukäär, presidendi kantselei Kadrioru lossi tiivas ja Estonia teatri ümberehitus.